

Hồ Linh

phút, ngồi lắng nghe Lý kể chuyện, Phúc mới thèo thào nói:

- Lạ thực...Lạ thực ông thày, con Lụa nó chết lâu rồi...nó chết trên biển...

- Rõ ràng tôi đưa cháu về đây mà...chứ làm sao tôi biết nó...

Phúc vô cùng bối rối:

- Tôi thực không hiểu...Nhưng quả thực nó mất rồi. Chúng tôi đặt bài vị nó ở chùa...Nếu ông thày không tin, có thể ghé xem thử.

Câu chuyện rồi cũng chỉ đến đó. Lý chia tay vợ chồng Phúc.

Ra về, đầu óc Lý hoang mang...Ma chăng? Hay vì sao đó mà Phúc giấu chàng? Lụa đã chết thực chưa, nào ai biết, dù Lý có tình cờ được gặp cô ta lần nữa.

Ma Cỏ

Chuyến Xe Traraval L

Nếu đã từng sống tại San Francisco thì quý vị đều nhận thấy rằng thành phố này có một hệ thống chuyên chở công cộng tuyệt hảo. Cư ngụ ở bất cứ khu phố nào, ta cũng có thể dùng phương tiện này, không xe bus thì xe *street car* hay *cable car*. Các cụ, các bà nội trợ, hay học sinh, sinh viên chỉ cần vài chục cents là có thể làm một vòng du lịch khắp thành phố.

Với Sinh, chàng khoái loại xe *street car* nhất. Nó không nổi tiếng như *cable car*, không nhanh, êm ái và tiện nghi như xe bus, nhưng nó gợi cho chàng nhớ tới tầu điện của thành phố Hà Nội khi xưa.

Cái thủa: "...Còn hát khúc yêu đời và nhảy múa khắp nẻo đường Hà Nội..." của Sinh đã là những kỷ niệm không bao giờ quên. Nhớ những buổi chờ chực ở Giám, ở khu Văn Miếu với những hàng sấu cao và mát của phố Hàng Bột, để đợi chuyến xe điện từ Hà

Hồ Linh

Đông về để nhảy lậu ra bờ hồ Hoàn Kiếm hóng mát, ăn kem Cẩm Bình đã làm cho Sinh thương mến cái *street car* của San Francisco biết bao. Sinh tiếc đã chỉ được làm dân Hà Nội không bao nhiêu năm tháng và đã mất thủ đô ngàn năm văn vật trong khoảng khắc vô tình. Những ngày của tháng 10 năm Năm Tư, Hà Thành rợp bóng cờ máu, những buổi sáng sớm còn tối đất, trời rét căm căm ra mở cổng cho ông ngoại đi tập "một, hai" ngoài phố Quang Trung để sửa soạn ngày "Cụ Hồ" ra mắt, nhìn dáng đi lom khom già nua của ông ngoại làm Sinh vừa thương cụ, vừa giận mẩy tên cán bộ vô cùng. Nhớ buổi sáng tinh mơ, ngồi xích lô đạp ra ga Hàng Cỏ để đi chui xe lửa xuống Hải Phòng, phần đất tự do cuối cùng trên đất Bắc, mà mỗi phút xe lăn qua các khu phố quen thuộc của những buổi đi học làm Sinh không sao cầm được nước mắt. Nhớ cô bạn nhỏ tên Lê Thị Ngọc Anh sáng nay sẽ chờ mình để trả mẩy tập vở tại trường Puginier phố Lý Thường Kiệt khiến Sinh ngậm ngùi thương nhớ vô vàn!

Từ tình Hà Nội, Sinh đã yêu San Francisco, từ những ngày vui trên chuyến tàu điện mà Sinh muốn tìm những kỷ niệm xa xưa trên những toa *street car*.

Nhà Sinh ở cuối đường Vincente, gần bờ biển và sở thú San Francisco. Chàng làm việc trong trường San Francisco State University. Mỗi buổi chiều tan sở, Sinh không thể dùng xe *street car* M hay O để về, vì xe quá đông mà lại phải đi bộ một quãng đường xa. Vì thế, chàng thường đáp xe bus 18 Slot. Xe bus này ngừng lại trước đường hầm West Portal. Sinh xuống trạm này và sẽ đáp một chuyến *street car*

Ma Cô

Taraval L từ đường hầm đi ra để về nhà. Xe L đi dọc theo đường Taraval, tới ngã tư Taraval-46 Ave thì quẹo vào đường 46 Ave để về trạm cuối cùng ở sau một cây xăng Esso. Sinh thường xuống ở ngã tư Vincente-46 Ave, rồi đi thêm hai *bloc* nữa, sáu giờ tan sở, thì thường mãi tới bảy giờ hơn chàng mới về đến nhà. Buổi chiều, xe rất đông khách từ *downtown* về, nhưng qua khỏi khu thương mại của đường Taraval, khoảng đường 38 Ave., xe lại rất vắng khách, có khi tới trạm cuối, trên xe chỉ còn một mình Sinh. Những lúc đó, xe thực thoải mái, xe ngừng lại tại những trạm bên đường rất mau. Có khi ông tài chỉ khua chuông leng keng rồi đi luôn.

Đi lại trên tuyến đường này hàng ngày, Sinh có nhiều nhận xét rất thú vị về những chuyến xe *street car* Taraval L. Nhiều người khách cuối cùng phần nhiều là người Á Đông như Nhật, Phi hay Việt. Hai cô sinh viên Việt Nam tỵ nạn ở đường 39 Ave., chiều nào cũng cãi nhau bằng tiếng Mỹ. Có lần thấy Sinh nhìn mình một cách ngạc nhiên, một cô giải thích:

- Tụi cháu tập cãi nhau để còn đối đáp với mấy con Mỹ trong trường. Nhiều khi tức chết được ý, chú.

Một ông Đại Hàn, vận com-lê rất chỉnh tề, tay lúc nào cũng xách cặp Samsonite nhưng chỉ làm *teller* bán thời gian cho Bank Of America. Bà "sì" mập ở đường 40 Ave., rất ôn ào mỗi khi kêu xe ngừng lại, dù việc đó không cần thiết, và khi tấm thân bồ tượng của bà ì ạch lọt ra khỏi được hai cánh cửa xe để "đáp" xuống đường khiến Sinh có cảm tưởng như toa xe nhẹ bỗng đi. Xe có ba ông tài xế thay phiên nhau lái. Cái ông Mỹ trắng già nua, chắc sấp về hưu, thì

Hồ Linh

cắm cắn, hay kỳ kèo kêu ca mấy hành khách bỏ tiền thiếu vào chiếc hộp ở đầu xe. Ông Mỹ đen trẻ tuổi thì hay hát nghêu ngao trong những khúc đường vắng khách. Ông Mỹ trắng trung niên rất lịch sự, ăn mặc chải chuốt và không bao giờ để mất vào hộp tiền. Vì thế, đôi khi có những bà nội trợ chỉ cần bỏ dăm ba cents kêu lạch cách thay vì phải mất 25 cents như giá biểu chính thức. Ông này có một thói quen là xuống xe ở trạm góc đường Taraval-46 Ave., vào cái quán nước bên đường, chắc là của người "Sì", vì lúc nào cũng thấy chơi mấy bài Pa-sô-đốp ôn ào giật giật. Có lẽ ông ta cần vô *restroom* hoặc uống vội một ly cà phê đúng cũ. Nhiều tối thấy chỉ còn một vài người khách trên xe, ông ta như quên cái thời khóa biểu của các lộ trình, ở lại quá lâu, đến khi trở ra xe, ông kéo cần số phόng như bay, gấp khúc "cua", khiến xe nghiêng đi như sắp lật, bánh xe nghiến trên đường sắt nghe chói tai. Tuy nhiên, chỉ có người thiếu phụ Nhật Bản, nhà ở cuối đường Taraval là người để lại cho Sinh nhiều kỷ niệm ngọt ngào và lạ lùng.

Ngày đó, Sinh mới tới thành phố này. Trên những chuyến *street car* trống vắng, có khi chỉ có hai người vào buổi chiều mà ánh nắng mặt trời rực rỡ cuối phố Taraval, tận ngoài biển xa. Vì nhớ nhà nên Sinh càng chú ý tới nàng. Nàng đẹp và trông hiền hậu làm sao! Vừa từ một thị trấn hẻo lánh về vùng này, Sinh vẫn còn giữ cái cảm giác trống vắng, cô đơn của một người xa xứ, lúc nào cũng khao khát được gặp đồng hương. Cho nên, từ khi thấy nàng, Sinh đã thắc mắc không biết nàng có phải là một phụ nữ Việt không. Đôi mắt nàng thật trong sáng và rất thanh chử không

Ma Cô

hum húp như mắt các cô gái Nhật khác. Đã nhiều ngày chờ đợi, lắng nghe cái ngôn ngữ mẹ đẻ của nàng, nhưng Sinh đã thất vọng vì nàng chỉ dùng những câu tiếng Mỹ ngắn, gọn và nhẹ nhàng vô cùng. Rồi một hôm, không thể chờ đợi được lâu, Sinh đã đánh bạo hỏi nàng:

- Chị có phải người Việt không?

Nàng hơi ngỡ ngàng:

- Không đâu, tôi là người Nhật Bản...

Như thấy vẻ thất vọng trên khuôn mặt, trong ánh mắt của Sinh, với giọng vô cùng êm dịu và đầy tình thương mến:

- Điều đó có chi làm...ông thất vọng? Ông không thể coi Jeanny như một phụ nữ...Việt Nam sao? Chúng mình là người Á Đông cả mà.

Và từ đó, hai người trở nên đôi bạn thân. Chồng của Jeanny là một nhà kinh doanh trẻ tuổi, chàng đang say với những bay nhảy trong thương trường, để lại nhà một cô vợ trẻ cô đơn sâu muộn! Có những buổi xe vắng khách trên một đoạn đường dài, Sinh ngồi bên Jeanny mà lòng mơ mộng viển vông. Đôi mắt sáng ấy, đôi môi mong đở mờ mịt và một vòng tay ôm thèm khát. Nhưng khi nhìn về thành thực, đứng đắn của nàng, Sinh cảm thấy tự xấu hổ vì những ý nghĩ đen tối. Có lần, nàng trở về sau một buổi tiệc cưới của một cô bạn gái, áo soa-rê trắng làm nàng trông không khác một cô tiên giáng phàm! Hôm đó, với lòng bồng bột của một người trai độc thân, Sinh không giữ được vẻ tự nhiên ngày thường, sẽ nắm lấy tay Jeanny, ôi bàn tay mềm mại, ấm áp quá chừng:

Hồ Linh

- Đi dự đám cưới mà không ai đưa Jeanny về, để Jeanny mặc áo này mà chen lấp trên street car sao?

Nàng không rút tay ra, nói một câu làm Sinh hết sức cảm động:

- Lúc đi thì có người đưa đi. Nhưng lúc về, Jeanny từ chối họ, vì muốn cho anh thấy Jeanny vận thế này có “được” không.

- Đẹp lắm, Jeanny.

Sinh không muốn nói những câu khách sáo hơn vì chàng biết tính nàng. Chỉ thế cũng đủ để nàng hiểu chàng rồi. Hai người ngồi bên nhau yên lặng, nghĩ ngợi xa xôi.

“Sao anh không ‘gặp’ những ngày em còn không!”

Sinh chỉ biết nhà Jeanny ở cuối đường Taraval, gần bờ biển, chứ không biết đích xác ở đâu. Chàng thấy nàng xuống ở trạm ngã tư Taraval-46 Ave., và rồi xe quẹo khuất. Có lần Sinh hỏi Jeanny, nhưng nàng có vẻ ngạc nhiên nên chàng lại thôi. Có lẽ nàng sống chung với gia đình và vì luân lý Á Đông, nàng giữ gìn, không muốn để cho họ biết nàng bạn bè với một người đàn ông khi chồng nàng vẫn sống.

Lộ trình của xe L tới ngã tư Taraval-46 Ave. thì rẽ hai lối, một lối quẹo trái vào đường 46 Ave., và một đường tiếp tục dọc theo phố này, chạy ra tới tận bờ biển thì cụt. Có lần nhìn khúc đường sắt bỏ hoang này, Sinh có thắc mắc hỏi Jeanny. Vì nàng ở khu này lâu ngày nên biết chuyện. Cách đây nhiều chục năm, con đường sắt này có chuyến chạy ra tới bờ biển rồi dọc theo đường Skyline xuôi về phía nam, và nghe đâu mãi tới Golden Gate Park. Nhưng không hiểu vì

Ma Cỏ

lý do gì mà có nhiều chuyến xe, khi chạy hết đường Taraval rồi vừa “cua” mặt thì bị trật đường rầy. Tai nạn xảy ra khiến nhiều người chết oan. Vì thế, sau này khách cũng ít đi, và để tránh thêm những tai nạn khác, lộ trình này bị bỏ. Ở cái xứ có nhiều phim ma quỷ không đâu bằng, thì một câu chuyện xe gặp “giớp”, nói theo ngôn ngữ Việt Nam, thì cũng là chuyện thường.

Người ta nói Luân Đôn là một thành phố sương mù. Sinh chưa được qua thủ đô Anh Quốc nên chàng không được biết cái cảnh sương mù bên đó ra sao. Nhưng những chiều đông San Francisco đã làm cho Sinh ngạc nhiên không ít. Sương mù chấn ngang trước mặt, cuốn chặt dưới chân khiến ta phải đi những bước dò dẫm. Càng về vùng Sunset, gần bờ biển, sương mù càng dày đặc, vài thước cũng không trong thấy nhau. Những chuyến street car đi nhanh như xe màn sương, đằng trước, đằng sau một màu trắng cuồn cuộn như sữa, trông ra không khác gì khi ta ngồi trên phi cơ lúc bay vào vùng dày đặc mây. Có khán đài chút là trong tận cùng cái mù mịt đó, lè loi, mờ mờ một vài ánh đèn vàng chập chờn ẩn hiện...

Đã ba hôm rồi, những chuyến xe L vẫn bóng Jeanny. Nàng đã cho Sinh hay là có việc phải đi xa ít lâu. Vắng Jeanny, những chuyến xe trở nên lạnh lẽo và cô đơn vô cùng. Nhớ ánh mắt, bờ môi, giọng nói, tiếng cười, chàng không ngờ hình bóng của người đàn bà đó đã in sâu vào lòng mình đến thế.

“Hồi ơi người đó, ta đây

Sao ta lùi thui đêm ngày chiếc thân

Dẫu ta đi trọn đường trần
Chuyện riêng nào dám một lần hé môi!"

(trích Tình Tuyệt Vọng, Sonnet D'Arvers,
do Khái Hưng dịch)

Sinh chờ đợi, chờ đợi từng giây, từng phút ngày Jeanny trở về trên những chuyến xe L.

Hôm nay, vì xe bus 18 Slot bị chết máy giữa đường nên Sinh về tới trước cửa đường hầm thì trời đã muộn. Mùa đông, đêm xuống mau. Mọi người hình như đều đi ngủ sớm. Phố xá vắng tanh. Quanh Sinh, sương mù lớp lớp. Đèn chớp xanh đỏ của mấy tiệm rượu ở đầu phố West Portal cũng không nhìn thấy. Hai mươi phút trôi qua, không một chuyến xe về. Sinh lo ngại, sợ rằng không còn chuyến nào nữa. Chàng sẽ phải cuốc bộ hơn ba miles để về nhà trong cái lạnh cắt da này chàng?

Bỗng trong đêm vắng, vang tiếng bánh xe lăn trên đường rầy. Một đốm sáng xuất hiện trong sương từ phía đường hầm. Sinh mừng rỡ. Có lẽ đây là chuyến chót. Trong khoảnh khắc, đúng là một chiếc *street car*, từ từ tiến tới và ngừng lại trước trạm. Trong sương mù, Sinh thoáng ngạc nhiên vì xe hơi khác thường. Thay vì sơn màu xanh lá cây lợt, thì toa xe này màu vàng cam, trông giống như một toa xe lửa sơn màu mè chạy trong sở thú để khách con nít đi chơi quanh co. Trên thành xe, Sinh lại thấy hình một bao thuốc lá, không biết hiệu gì, và một con số 10 cents khá lớn. Nhưng Sinh không còn thì giờ để nhìn kỹ thêm, chàng vội lên xe. Một bác tài xế lạ, mặc đồng phục chỉnh tề, đầu đội mũ kê-pi trắng, tươi cười chào chàng. Trên xe không một người khách. Sinh

tìm chỗ vừa ngồi xuống thì xe cũng bắt đầu chạy tiếp.

Chiếc xe đi êm ái trong đêm sương trắng mịt mù. Chừng được một quãng đường, Sinh mệt, hơi thiếp đi. Xe hình như vừa ngừng lại ở một trạm rồi chạy tiếp, xe rung mạnh khiến Sinh choáng tỉnh. Có tiếng hát nho nhỏ một bài dân ca, hình như bài Five Hundred Miles của ông tài xế. Sinh bất ngờ quay lại. Mãi tận cuối xe, trong góc tối, như có ai, một người đàn bà vận đồ trắng? Định thần nhìn kỹ, Sinh vui mừng không tả. Có thể là Jeanny đó sao? Cái áo dạ hội hôm nào! Sinh không cầm được sự bồng bột, khẽ gọi:

- Jeanny, Jeanny...

Người đàn bà hình như giật mình, Sinh vừa đứng lên, thì nàng cũng vừa nói rất khẽ, nghe như gió thoảng:

- Lại đây.

Xe đang chạy nhanh, Sinh lảo đảo đi về phía cuối toa. Khi tai chàng thoáng nghe thấy điệu nhạc Pa-sô-đốp và ánh đèn điện màu đỏ tươi của bảng quảng cáo la-de Budweiser của tiệm nước ở góc đường Taraval-46 Ave. ngoài cửa xe thì chàng cũng đã tới bên người thiếu phụ. Nàng vụt đứng lên và ngã vào vòng tay chàng. Sinh run run gõ tẩm mạng lưới rất mỏng che ngang mặt nàng. Trong ánh sáng mờ mờ hú ảo, một mùi nước hoa Nuit d'Orient ngây ngất. Xe đi khuất vào vùng tối, một giây rất nhanh, Sinh bỗng thấy hình như xe không quẹo vào đường 46 Ave., mà vụt thoát đi, chạy thẳng một cách hẹ nhàng êm ái. Nhưng cảm giác lạ lùng nhất làm Sinh thảng thốt là

Hồ Linh

khi cúi xuống hôn lên khuôn mặt chập chờn ẩn hiện của người thiếu phụ, nó lạnh lẽo trên bờ môi, buông khuâng và ngăn cách như hôn hình ai trong gương, trong khung kính chứ không phải khuôn mặt ấm áp, mịn màng của Jeanny thương mến, và nhất là tấm thân nàng như tan loãng trong vòng tay ôm của chàng. Trong lúc Sinh đang hoang mang chưa định thần được thì bỗng người tài xế thét lên hãi hùng, cả toa xe như chao đi, lăn lộn quay cuồng. Sinh mất thăng bằng, ngã chui xuống, hình như kẹt trong hai hàng ghế, đầu đập mạnh vào tay vịn, choáng váng ngất đi.

Sinh tỉnh dậy trên một toa xe *street car* trống vắng và hôi hám đậu ở trạm cuối sau cây xăng gần sở thú San Francisco. Chàng bồi hồi nhớ lại chuyện vừa xảy ra. Có thể đó là một giấc mơ trong lúc chàng ngủ thiếp trên chuyến xe cuối cùng. Chàng uể oải đứng lên, trong lòng phẫn uất. Nhưng bỗng Sinh giật bắn người, trán rịn mồ hôi vì chàng vừa nhận thấy trong tay chàng đang nắm một vật: cái mạng lưới che mặt của phụ nữ!

Ngoài kia, sương trắng dày đặc, đêm đã rất khuya.

Ma Cỏ

Tòa Nhà Trên Đại Lộ Gennesse

Những ngày đầu tiên định cư ở Hoa Kỳ, tại Syracuse, một thành phố cực bắc tiểu bang New York, tuy nhỏ, nhưng cổ kính và tuyệt đẹp, là những kỷ niệm để đời mà Thanh thực khó quên.

Gia đình Thanh được nhà thờ Tin Lành Presbyterian, một giáo phái gốc Anh-cát-lợi bảo trợ tới thành phố này. Ngày mới tới trời vừa cuối thu với những cánh rừng thưa đỏ lẩn vàng rực rỡ. Trước đây, Thanh chỉ được ngắm cảnh này qua màn ảnh hoặc *card postal*, lần đầu tiên được nhìn tận mắt cái mầu sắc huy hoàng của một khu rừng thu làm chàng bồi hồi xúc động không ít:

Rừng thu hiu hắt lá thu rơi!

Sao mà nó đẹp và nêu thơ lả lừng. Tự nhiên Thanh thấy yêu thành phố này ngay từ phút đó.

Gia đình Thanh gốc Công Giáo, nhưng nay được anh em Tin Lành bảo trợ, tuy lúc đầu vì thành kiến,